

Esetleírás 1

Patrícia útja

INDULÁS – ELŐZMÉNYEK:

A kliens édesanyjával keresett meg, azt követően, hogy az édesanya a helyi TV műsorában hallotta, hogy a szervezetünk foglalkozik drogprevencióval. Úgy érzi, hogy „az ő családjukba is beköltözött a drog”, továbbá, hogy a „lányával nem tud mit kezdeni”, különös tekintettel a füvezésre, hisz erre az ő családjukban nem volt soha példa, azt sem tudja pontosan, hogy ez mit jelent. Arra kért, hogy „csináljunk valamit a lányával”, mert egyre több a vita hármójuk között (Patrícia, nevelőapa és az anya) és attól tart, hogy „erre rámegy a család”. Patrícia édesanyja kissé hadaró monológját feszengve hallgatta. Majd arra a kérdésemre, hogy ő mit szeretne, elmondta, hogy neki is egyre elviselhetetlenebb a helyzett otthon, nem érzi jól magát a bőrében, jó lenne valakivel beszélgetni.

KLIENS BEMUTATÁSA:

Az Patrícia egy viszonylag alacsony, molett 19 éves lány, aki meglehetősen sok és erős sminket viselt. Az első találkozás alkalmával kissé félénk, visszahúzódó volt, teljesen újszerű volt neki a helyzet, soha korábban nem járt segítő szakembernél. Patrícia pénzügyet tanul, most utolsó éves, érettségi előtt áll. Elmondása szerint nagy baráti társasága van. Dohányzik, alkoholt heti rendszerességgel többször is fogyaszt, kipróbált néhány parti drogot, de azok nem jöttek be neki. A füvezést többször, ezzel szemben nem voltak ellenérzései, lelazult tőle, nem érzi úgy, hogy függne tőle, viszont a „füves bandát” nagyon szereti, tök jó arcok, szívesen van velük. Amikor velük lóg, akkor rendszeresen szív. A hétköznapokban magát kissé szorongó, nehezebben feloldódó lánynak írja le, az osztályban inkább a háttérbe húzódik, nem vezér egyéniség. Zavarja a túlsúlya, szeretne lefogni, de még nem szánta rá magát. A családján kívül senki sem tesz megjegyzéseket a súlyára.

Hobbijai nincsenek, nem sportol, az egészséges táplálkozás messze áll tőle, nem tudott megnevezni egy olyan tevékenységet sem, amitől fel tudna tölteni. A pénzügyeivel eléggé elégedetlen volt, állítása szerint nem kap annyi zsebpénzt, ami számára elegendő lenne. A jelenlegi szakma, amit tanul nem érdekli és nincs ötlete, hogy mivel szeretne a jövőben foglalkozni. Még nem döntötte el, hogy az érettségi után tovább akar-e tanulni. Tanulmányi eredménye átlagos, semmiben sem nyújtott kiemelkedő teljesítményt. Párkapcsolata jelenleg

nincs, „olyan igazi” még nem is volt. Néhány kaland volt csak az életében, de nagyon vágyik egy romantikus kapcsolatra.

CÉLKITŰZÉS:

Arra a kérdésemre, hogy mit szeretne a találkozásainktól, Patrícia elmondta, hogy úgy érzi szétszúszott az élete, nagyon nyomasztják az otthoni konfliktusok, szeretne magabiztosabb lenni, jobban rálátni arra, hogy ki ő és hová tart. A szerfogyasztással kapcsolatban nem fogalmazott meg semmilyen célt, a füvezést nem érzi problémának, bármikor el tud tőle búcsúzni. Arra a kérdésemre, hogy akkor eddig miért nem tette azt válaszolta, hogy szívesen van együtt azokkal a srácokkal, akik füveznek, s ilyenkor ő sem maradhat ki. Arra szerződünk, hogy dolgozunk az önbizalmán, a jövőképén. Heti egy találkozást beszélünk meg.

CSALÁDI HÁTTÉR:

Édesanyjával és nevelőapájával élnek egy háztartásban. Szülei elváltak, amikor Patrícia 3 éves volt. Innentől az anyukájával és az anyai nagymamájával élt. Nagymamája négy évvel ezelőtt meghalt. Apukája a válást követően külföldre költözött, a kapcsolattartás esetleges lett, szabadságok idején találkoznak. Nem alakult ki szoros kapcsolat közöttük. Édesanyjának tíz évvel ezelőtt lett egy párkapcsolata, ami azóta is tart. Nevelőapájával eleinte jó volt a kapcsolata, sok közös program volt, de aztán fokozatosan kezdtek eltávolodni egymástól, mára már rengeteg feszültség halmozódott fel közöttük. Szülei csak étkezéseknél találkoznak vele, ahol általában nevelőapája szóvateszi a lány egyre gyarapodó testsúlyát és folyamatos „zabálását”. Nevelőapjának előző házasságából volt egy Patríciával egyidős fia, akivel Patrícia soha nem jött ki jól. Szinte semmilyen kapcsolat nincs közöttük. Édesapjának jól menő vállalkozása van és új családja külföldön, még egy lánya, aki Patríciától tíz évvel fiatalabb. Patrícia életében egyszer találkozott velük, tavaly nyári szünetben, amikor elutazott édesapájához. Nem érezte magát jól, az apja kevés időt töltött vele. Patríciának kiskora óta fizet gyermektartást, de másra nincs szüksége a gyermekkel kapcsolatban, más felelősséget nem vállal, és nem is érdeklődik iránta túlzottan. Édesanyjának is saját vállalkozása van, amivel rengeteg időt tölt, Patrícia, amióta „az eszét tudja” anyukája a vállalkozását menedzseli. A karrierje volt az első, aztán a párja, harmadikként jelent meg, Patrícia. Két olyan időtöltésük van, melyben közösen vesznek részt. Az egyik, mikor Patrícia „jutalmat kap”, ez azt jelenti, hogy ruhát vásárolnak neki. A másik ilyen mikor édesanyja

hajszalonjában jár Patrícia, ilyenkor az édesanyja készíti el a haját. Mindkét tevékenység vitába szokott torkollni, mert a kliens szerint édesanyja nem engedi neki, amit ő szeretne.

A FOLYAMAT:

Az első három ülésen, **OH kártyával** dolgoztunk, azzal a céllal, hogy önismeretén dolgozzunk, illetve hogy az asszociációs kártyák segítségével megkönnyítsem az önkifejezést. Az *Életút fényképekbe* gyakorlat során kiderült, hogy Patrícia a legjobb időszaknak az általános iskolát jelöli meg, amikor mesemondó és szavalóversenyekre járt, amit nagyon szeretett. Különlegesnek érezte tőle magát, mindenki dicsérte és rá figyelt. Különleges hangú, szép kislánynak írta le magát ebben az időszakban. A legfontosabb személy ebben az időszakban a nagymamája, akivel nagyon sok időt tölt, szinte ő neveli. Vele gyakorol a versenyekre, ő jár el a fellépéseire. Sok mindent tanul tőle. A nagymamája biztonságos személyként végig kíséri az általános iskolás éveit. Neki mesél el mindent, vele beszélte meg a pályaválasztást is. Amiben nagyon tanácstalan volt, hisz színikitűnő tanuló révén az utolsó pillanatig nem tudta eldönteni, hogy hol tanuljon tovább. Anyja semmiképp sem támogatta a gimnáziumot, végül a pénzügy mellett döntött. Jól érezte magát az osztályban, még mindig vannak onnan barátai. Nagy izgalommal várta a középiskolát, úgy érzi sikerült jól beilleszkedni, a tanulással sem voltak gondok. Az első osztály végén váratlanul meghal a nagymamája. Patrícia ezt jelöli meg eddigi élete legnagyobb tragédiájának. Napokig sírt, nem tudott enni, éjszaka felriadt, nem tudott visszaaludni. Magányosnak érezte magát. Anyját, szerinte nem viselte meg a nagy elvesztése, ő már néhány nap után visszatért a munkájához. Nem tudott mit kezdeni az ő sírásával, szomorúságával. Gyakran lekiabálta, ha sírni látta. Zombiként járt hosszú ideig, semmi sem érdekelt. A jegyei is romlottak. Erre az időszakra tehető az is, hogy elkezdett hízni. Legnagyobb fájdalomként azt jelölte meg, hogy nem tudott elbúcsúzni a nagytól. A negyedik ülésen **pszichodráma technikasegítségével** elbúcsúzott a nagytól. Ez egy megrázó ülés volt, ahol Patrícia nagyon sokat sírt, de el tudott köszönni a nagymamájától. Az ülés végére kissé megnyugodott. A következő ülésen arról számolt be, hogy kétszer is álmodott a nagymamájával, de most nem voltak nyomasztóak ezek az álmok. A munkát a **szociális atom felállításával** folytattuk. Ezt azért tartottam fontosnak, hogy feltérképezzük, milyen kapcsolati erőforrásai vannak. Gazdag szociális atom születik. Felkerül az anyja, de csak a negyedik köre, apja és a mostoha apja az utolsó körre. A féltestvérei nem kerülnek rá, viszont rá kerül a halott nagymama. Barátok különböző

csoportjai is rákerülnek. A fancy, bulizós társaság, ahol csupa csinos, sovány lány van, volt osztálytársak csoportja is, akikkel időnként együtt lóg. A szociális atomnál megjelenik a füvezős társaság is, akik meglehetősen közel állnak a Patríciához. Innentől kezdve 4-5 ülésen keresztül a füvezés jelen van az üléseinken. Ezzel a társasággal Patrícia a nagyi halála utáni nyáron találkozott. Néhányuk ugyanabba a középiskolába jár, ahova ő is. Nem járnak klasszikus bulikba, inkább valamelyiküknél lógnak. A fű központi elem ezeken a találkozókön. Patríciát befogadják, de itt sem tölt be központi szerepet. Ha nem ment el egy-egy buliba, nem hiányolják, de nem elutasítják vele. „Segítették” neki megtanulni füves cigit szívni, beszélgettek vele, de olyan nagyon nem érdeklődtek iránta. Neki a fű egyfajta megnyugvást jelentett, segített kiszakadni a szomorúságból, a magányoságból, fontos gondolatokat tudott megfogalmazni saját magával kapcsolatban. Havonta 4-5 ilyen alkalom volt, szinte mindig hétvégén. Így ez mostanáig az anyja és a nevelőapja számára ki sem derült. Most úgy „bukott le”, hogy otthon felejtette a telefonját és betépve ment haza érte, az anyja még nem aludt, kiakadt rá, mert túl hangosan jött be. A beszélgetésük során Patrícia sokat röhögött, meg szemtelenkedett, s innen fogott gyanút az anyja. A szociális atommal úgy folytatjuk, hogy mindegyik szereplő mond egy-egy mondatot Patrícianak. Ezt követően ezekkel a mondatokkal dolgozunk. Kírja őket egy-egy papírra és előttünk vannak. Sokat foglalkozik a következő mondatokkal:

„Olyannak szeretlek, amilyen vagy!” (Nagyi)

„Legyél olyan, mint én!” (Anya)

„Velünk biztonságban vagy!” (Füves banda)

Patrícia megfogalmazza, hogy a nagyi nem látja a jelenkori önmagát, lehet, hogy így már nem szeretné. Hisz kövér és zárkózott és nem tudja, mit kezdjen magával. Ráadásul még füvezik is hétvégente. Ez biztos nem tetszene neki. Intenzíven dolgozunk ezeken az állításokon. Beszélgetünk a feltétel nélküli szeretetről, arról, hogy milyen sokféle módon tudjuk ezt kifejezni. Megfogalmazza a félelmeit, ami zömében az elutasításról szólnak a kinézete miatt. Lassan cselekvésbe fordulnak a kimondott mondatok, s életében először elkezd odafigyelni arra, hogy mit eszik, illetve esténként kimegy kocogni. Közben még néha találkozik a füves bandával. S az egyik ilyen találkozás után fogalmazza meg, hogy nem a társaságban érzi magát biztonságban, hanem, amikor betép. Ilyenkor nem számít, hogy néz ki, hogy mond-e hülyeséget, mer önmaga lenni. Az önazonossággal foglalkoztunk, a mi kell ahhoz, hogy fű nélkül önmagam legyek kérdésekkel.

Közben döntést kellett hoznia a továbbtanulást illetően. Patrícia úgy dönt, hogy megpróbálja a felvételit egy másik város egyetemén. Meglepetésére anyja nem ellenzi. Intenzíven tanul az érettségire és a felvételre is, de gyakran szólnak az üléseink arról, hogy retteg nem fog neki sikerülni. Ebben az időszakban nem találkozik a füves társasággal, a „füves karrierjében” ez a leghosszabb absztinenciális időszak idáig.

Sikeresen érettségizik és egy hónapra rá sikeres felvételi vizsgát tesz, felveszik állami költségre, az egyetemre. Mindenki őt ünnepli, Patrícia kivirágzik. Az édesapja meghívja Olaszországba, nem utasítja el, de nem mond igent sem. Hosszan gondolkodik rajta, átbeszéljük a pro és kontra érveket, végül úgy dönt, elmegy. Az utazás előtt édesanyjával töltenek egy hosszú hétvégét. Ezt az alkalmat használja ki Patrícia arra, hogy elmondja a sérelmeit, a fájdalmait (ezt több ülésen keresztül gyakoroltuk). Úgy jön vissza, hogy sikerült mindent kimondania, nem veszték össze, de továbbra sem érzi úgy, hogy a szociális atomon közelebb került volna az anyja. Inkább nyugvópontra került a kapcsolat.

Patríciával közel egy évig tartott a munka. Olaszországi utazása előtt fejeztük be, azzal a lehetőséggel, hogy bármikor megkereshet, ha úgy érzi, szüksége van beszélgetésre. Ezzel Patrícia élt is. A költözés előtt illetve onnantól, hogy elkezdte az egyetemet havonta egyszer beszéltünk. Fél év után ezek a találkozások ritkultak. Időnként jelentkezik egy hosszabb levéllel, amiben az aktuális dolgairól beszámol. Alapvetően jól van. Az egyetemet csinálja, kialakult egy társaság körülötte, de az alkoholon és a cigarettán kívül mást nem fogyasztanak. Azóta nem füvezett.

Az esetet vezette és lejegyezte:
RiczDencs Tünde, mentálhigiénés szakember